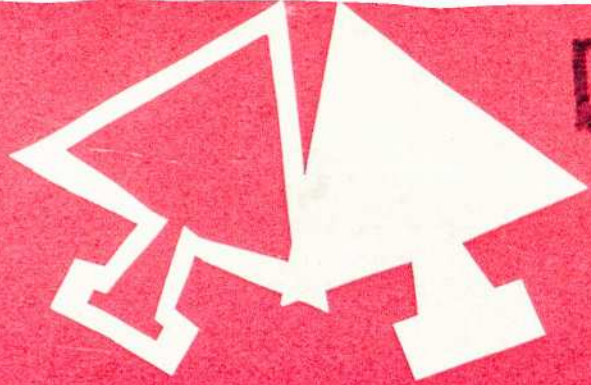
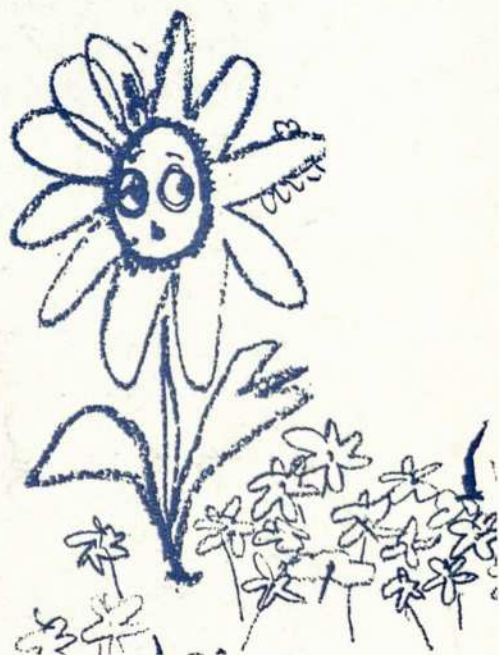

6 1967
birželis

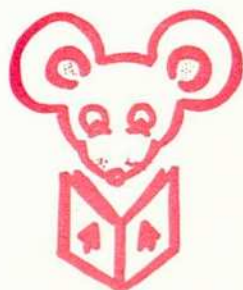
ECCLTÉ

eglutė

1967

6

birželis

ilustracijos

Aldona S. — psl. 1.
E. Muliolienė — 3, 19, 20, 21, 22, 30.
N. Baniienė — 4, 5, 7, 8.
S. M. Eucharista — 9, 11, 13, 14, 15, 27.
P. Osmolskis — 16 - 17, 31.
S. M. Imelda — 23.
L. Židonytė — 28.

turinys

Prie jūros	3
Linutė	
Kur lietus?	4
Gintarė I	
Mislė	8
Drąsusis naras	9
D. Augienė	
Paslaptis, ne paslaptis	14
Linutė	
Birželinis medelis	16
J. Slėnys	
Šulinio galvosūkis	18
Geriausias draugas	19
L. Gudelienė	
Mūsų tėtė	22
D. Lipčiūtė	
Narvydo nuotykių	23
J. Šulcas	
Gražutės voveraitė	28
N. Butkienė	
Bangos	31
A. Kašiubienė	
Mūsų kūryba	32

vienintelis lietuviškas vaikų laikraštėlis pasaulyje

LEIDŽIA

Lietuvių Kultūros Institutas

REDAGUOJA IR ADMINISTRUOJA

Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys

SPAUSDINA

IMMACULATA PRESS

Putnam, Connecticut 06260

KAINA: metams — \$4.00

atskiras numeris 40¢

redakcijos ir administracijos
reikalais kreiptis:

EGLUTĖ

Immaculate Conception Convent
Putnam, Connecticut 06260

DĖMESIO:

Atsiųsti rankraščiai tampa redakcijos nuosavybe. Redakcija rezervuoja sau teisę juos pakeisti ar sutrumpinti, pagal reiką. "Eglutės" iliustracijų negalima naudoti kituose leidiniuose be redakcijos sutikimo.

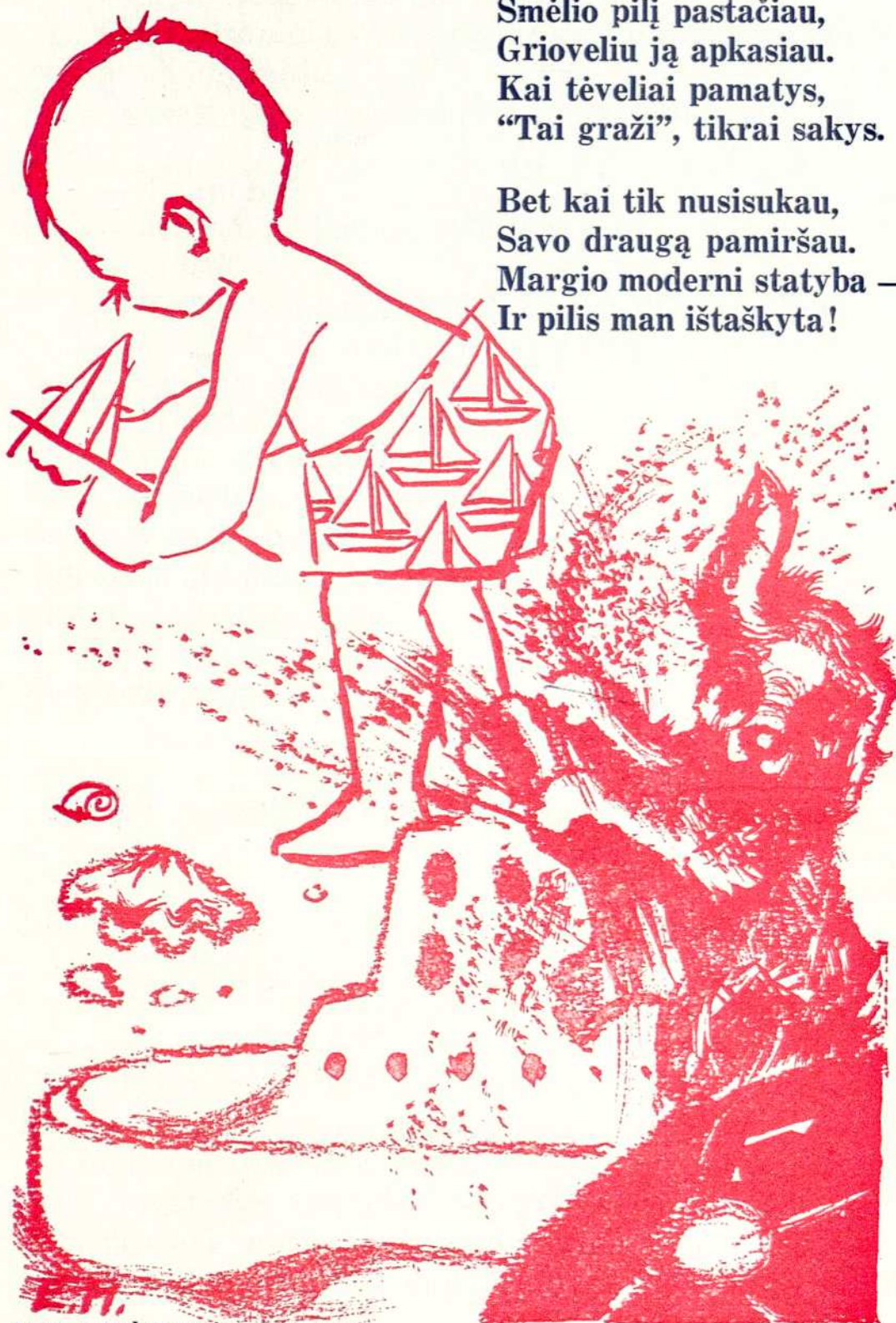
EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly except July and August, by the Lithuanian Cultural Institute. Office of Publication, Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Subscription \$4.00 yearly. Single copy 40¢. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260

PRIE JŪROS

Linutė

Smėlio pilį pastačiau,
Grioveliu ją apkasiau.
Kai tėveliai pamatys,
"Tai graži", tikrai sakys.

Bet kai tik nususau,
Savo draugą pamiršau.
Margio moderni statyba —
Ir pilis man ištaškyta!

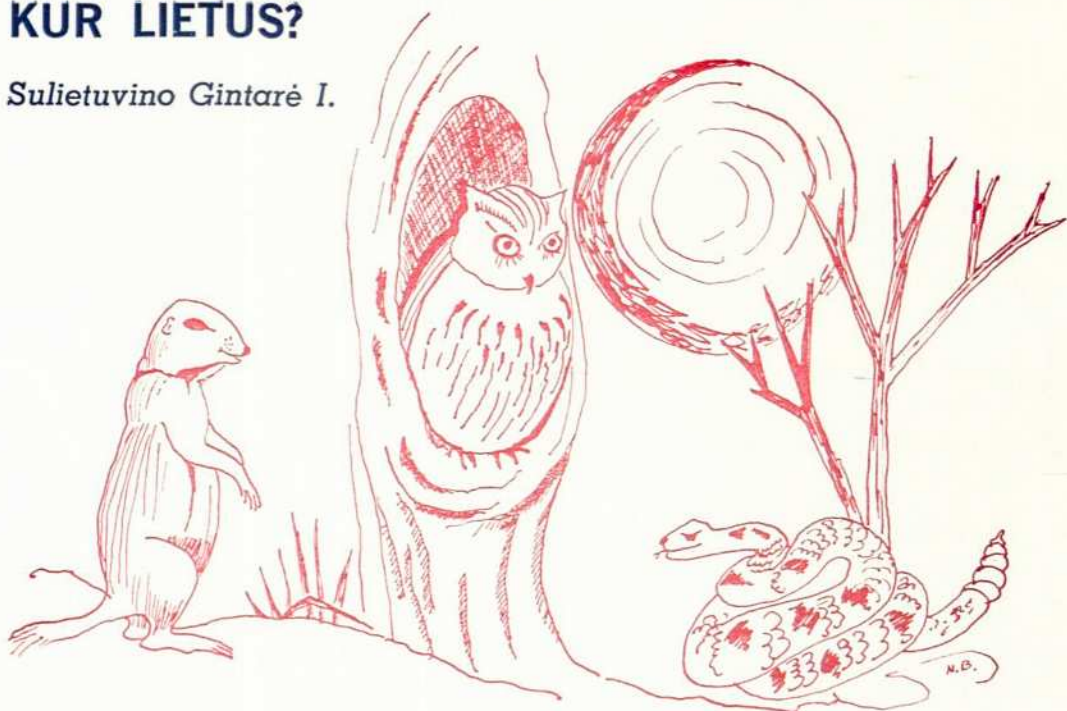
1967, BIRŽELIS

Lietuvos TSR
VAISČIŲ BIRŽELIS
BIBLIOTHEKA

P4218-778

KUR LIETUS?

Sulietuvino Gintarė I.

Kartą prerijose ilgai nebuvo lietaus. Išdžiūvusi žemė labai norėjo gerti. Parudusi žolė liūdnei prašė vandens. Mažas, rusvas prerijų šuniukas, pakėlęs snukutį, uostė orą.

Pauostė jis, pašniukštinėjo. Pajudino ūselius, ir tarė savo pačiai:

— Taip negalima ilgiau gyventi. Tu gerai prižiūrėk vaikus, o aš eisiu lietaus ieškoti.

Ir jis iškeliavo.

Straksėjo jis takučiais. Šiureno nudžiūvusia žole.

Susitiko gyvatę barškuolę ir krūptelėjo. Sustingo iš baimės.

— Nebijok. Neėsiu tavęs šiandien, — tarė barškuolė.

— Tikrai neėsi?

— Jei sakiau, kad ne — tai ne!

— O kodėl?

— Todėl, kad labai ištroškau. Net valgyt nebenoriu!

— Ir mano liežuvėlis jau daug dienų vandens nelaižė, — prisipažino prerijų šuniukas. — Einu lietaus ieškoti...

— Šliaušiu ir aš kartu, — sušnypstė gyvatė.

Kągi vargšas darys? Nedrįso prerijų šuniukas uždraust gyvatei eiti kartu. Taip jie ir keliavo dviese. Vienas

straksėjo straksėjo, antrasis šliaužė šliaužė, bet vandens kaip nėra taip nėra.

Naktį virš jūdviejų suūkė apuokas.

— Ū-Ū-Ūūū, — kas čia tokie du?

Prerijų šuniukas vėl krūptelėjo. Barškuolės barškučiai pradėjo drebėti.

— Nebijokit. Aš šiandien neдрaskysiu jūsų... jūsų... jūsų.

— Tikrai ne?

— Jei sakiau, kad ne, tai ir ne!

— O kodėl?

— Todėl, kad labai ištroškau. Net valgyt nebenoriu!

— Ir mano liežuvėlis jau daug dienų vandens nelaižė, — tarė prerijų šuniukas.

— O mano oda visai sutrūkinėjo — nusiskundė gyvatė. — Mūdu einam lietaus ieškoti.

— Plasnosiu ir aš kartu-ū-ū-ū, — suūkė apuokas.

Ką jiedu darys? Nedrįso jo nepriimti. Ir eina trise: straksėjo straksėjo, šliaužė šliaužė, skrido skrido — ir atsirado prie aukšto kalno.

Ant jo viršūnės sėdėjo pilkas, sunkus debesis.

— Prašysime jo, kad mums palytų, — nutarė keliauninkai.

Lipo lipo, šliaužė šliaužė, skrido skrido ir atėjo jie pas debesį.

— Debesėl, debesėl, ar nenusibodo tau čia taip ilgai sėdėti? Mes labai ištroškome, norime lietaus.

— Kur tau nenusibos! — subumbėjo debesys. — Seniai būčiau jums palijęs. Tik va, įstrigo viena koja tarp uolų ir niekaip negaliu ištraukti.

— Vaje... — Nusiminė visi trys.

— Visai ne vaje! — tarė debesys. — Pašaukite kalną ožį. Jis mane išlaisvins.

Kągi jie darys? Nustraksėjo, nušliaužė, nuskrido pas ožį ir prašo:

— Oželi, oželi, tu toks stiprus. Gal atkabintum debesį nuo kalno viršūnės?

— Nee... nee... ne! — treptelėjo ožys koja.

— Ū-ū-ū, aš tau akis iškapoti galiu-ū-ū — grasino apuokas.

— Nee... nee... ne! Ot ir vistiek ne!

— Aš tau nuodų įleisiu — baršku-baršku-baršku, — gąsdino gyvatė.

— Nee... nee... ne! Vistiek, ot ir vistiek ne!

— Aš tau skanių dobiliukų... ir kopūsto lapą iš ūkininko daržo atneščiau, — nedrąsiai pasiūlė prerijų šuniukas.

— Ar dobiliukų? Nee... nee... ne! — pakratė ožys barzdą.

Trys keliauninkai sužiūro viens į kitą. Kas dabar bus?

— Ar sakei ir kopūsto lapą? — staiga prisiminė ožys.

— Sakiau, — nudžiugo prerijų šuniukas.

— O gal du atneštum?

— Gerai. Du.

— O gal atneši man tris kopūsto lapus? — sumekeno ožys.

— Gerai, jau gerai! Atnešiu tris, — pažadėjo prerijų šuniukas.

— Tai nukelsiu debesį.

Nušuoliavo, nusispardė ožys iki debesies. Ir kad trenks jam kakta į pašonę. Debesis tik sulingavo — ir pakibo laisvas ore.

— Ačiū-ū-ū, oželi, — subumbėjo debesies, sučeksėjo prerijų šuniukas, subarškėjo gyvatė ir suūkė apuokas.

Dabar visi trys vedė debesį į preriją, baugiai žvilgčiodami vienas į kitą. Starksėjo prerijų šuniukas, šliaužė gyvatė, plasnojo apuokas, o dangaus skliautu plaukė didelis pilkas debesies.

— Kad tik nepradėtų per anksti lyti, — rūpinosi prerijų šuniukas. — Kai tik gyvatė su apuoku atsigers, tuoj puls mane draskyti.

Ir todėl, kai tik jie priartėjo prie namų, prerijų šuniukas, nė neatsisveikinęs su gyvate ir apuoku, nėrė savo olon. Net pirmasis lietaus lašas nespėjo jo kailiuko paliesti.

MISLĖ

Senis burtininkas, vidury lauko atsistojęs, mostelėjo rankom, ir jam iš rankovių išskrido paukščiai.

Pirmiausia išskrido trys balti paukščiai. Tuoju pakilo šiaurys vėjas, atšalo žemė ir gilus sniegas ją apdengė.

Senis vėl mostelėjo ranka ir išskrido trys žali paukščiai. Žemė sušilo. Sutirpo sniegas ir ledai, medžiai sužaliavo, miškuose suskambėjo paukščių giesmės.

Burtininkas dar kartą mostelėjo ranka. Dabar išskrido trys auksiniai paukščiai. Saulė ėmė kaitinti. Žolės augo, javai noko, gėlės žydėjo.

Senis ketvirtą kartą pakėlė ranką ir išskrido trys rudi paukščiai. Lietus sušlapino žemę, atvėso nuliūdusi saulutė, medžių lapai pagelto ir ėmė kristi.

Tie paukščiai, kurie išskrido iš burtininko rankovių buvo nepaprasti. Kiekvienas turėjo po keturis sparnelius, kiekviename sparnelyje buvo septynios plunksnelės, o kiekvienos plunksnelės viena pusė buvo balta, antra juoda. Paukšteliams lesinti burtininkui reikia 365 kviečių grūdelių.

Ar žinote, kas tai galėtų būti?

DRĄSUSIS NARAS

Italų liaudies pasaka
Sulietuvino Danutė Augienė

Iš trijų pusių Italiją supa jūra. Didelė gyventojų dalis verčiasi žvejyba. Kartą ten gyveno žvejas, kuris turėjo daug sūnų. Jauniausias buvo vardu Nika. Jisai daug kuo skyrėsi nuo savo brolių. Tie mėgo plaukioti jūroje, gaudyti žuvis ir jas brangiai parduoti, o Nika klajodavo pajūriais, rinkdavo kriaukles ir pasilikęs namie žaisdavo su jomis, stebėdavo jų formas, pridėjęs prie ausies klausydavo jų ūžimo. Jis nemėgo gaudyti žuvis ir jas žudyti.

Kartais tėvas, grįžęs iš žūklės, liepdavo jam pasaugoti žuvų pintines. Kai Nika likdavo vienas, jis liūdnam žvelgdavo į sidabru blizgančias žuvis, kalbėdavo joms, kaip jis jų gailisi ir, jei kuri jų dar spurdėjo, rodėsi gyva, jis išmėsdavo ją atgal į jūrą.

Berniukas galėjo ištisą dieną žiūrėti į šokančias bangas. Jis mokėjo ir nardyti. Vakaraus jis pasakodavo, kaip stebuklingai gražu jūros gelmėse. Šeima ir draugai klausėsi ir šypsojosi.

Kartą jis grįžo labai susijaudinęs. Keistas verpetas buvo pagavęs jį jūroje ir lyg laukinis žirgas nešė tolyn į gilumą. Jis matęs mylias ir mylias gražiausių pievų, ištisu rožių darželių, baltų ir raudonų, viskas buvo apsupta dažytų žvynų mozaika, lyg bažnyčioj. Broliai iš jo šaipėsi. Motina nutarė, kad sūnus pamišo. Ji nuėjo pas atsiskyrėlį klaustis patarimo. Tasai liepė išplauti sūnaus marškinius šventame vandenyje, prisiūti raudoną juostelę prie jo diržo, įdėti ažuolo gilę į jo kišenę ir duoti jam valgyti supelėjusios duonos. Motina padarė viską, kaip atsiskyrėlis jai buvo liepęs, bet sūnus nenustojo plaukęs jūron ir kiekvieną dieną grįždavo su naujom pasakom. Gandas apie jį kasdien plito.

Kartą karalius, kuris turėjo jauną gražią dukterį, pasišaukė Niką į pilį.

— Daug gero girdžiu apie tave. Noriu pats įsitikinti, ar tai tiesa. Išplauk su manim.

Kai laivas buvo nuplaukęs tolį į jūrą, karalius sviedė į bangas auksinį puodelį ir pasakė:

— Atnešk jį man atgal.

Nika pasinėrė, surado puodelį ir jį atnešė karaliui.

— Pasiimk puodelį sau. Tai mano dovana. O dabar štai aukso kardas...

Ir karalius sviedė sunkų, saulėje blizgantį aukso kardą į šėlstančias bangas.

— Atnešk jį man atgal.

Naras kardą surado ir atnešė.

— Tai gali padaryti kiekvienas, — tarė karalius. — Kiekvienas naras gali surasti puodelį ir kardą. Aš noriu žinoti, ant ko yra atsirėmusi Sicilijos sala. Aš noriu žinoti, iš ko susideda žemės sluogsniai aplink salą. Pasinerk ir sužinok.

Nika pažiūrėjo į išdidų imperatorių, į jo raudon-skruostę dukrą ir pasakė:

— Taip. Aš tai padarysiu — palaukit.

Slinko diena po dienos, bet jis nesirodė. Pagaliau vieną pavakarį Nika iškilo į paviršių.

— Valdove, Sicilija ilsisi ant trijų granito kolonų, stipresnių už kalnus. Bet salai gresia pavojus. Vienos kolonos papėdėje atsiradusi ugnis, pamažu tirpina akmenį. Nuo ugnies aplink verda vanduo ir ėda granitą. Jokia žuvis ten neplauko ir visa jūros augmenija aplink yra išnykusi. Ugnis kaujasi su vandeniu mirtinoj kovojo.

— Keistas tavo pasakojimas, nare. Sunku tau tikėti. Atnešk man ugnies iš ten — tada žinosiu, kad tiesą kalbi.

Valandėlę Nika tylėjo, tada tarė:

— Valdove, jei būčiau koks šventasis, galėčiau atnešti ugnies apsiausto siūlėse, bet aš esu paprastas mirtingasis,

— atsakė Nika ir pažvelgė į jaunąją imperatoriaus dukterį, lyg ieškodamas užtarimo, bet toji nuleido akis.

— Visi kalba, kad esi geriausias naras pasaulyje. Aš turiu turėti įrodymą, kad tavo žodžiai teisingi. Atnešk ugnies, ir aš tikėsiu, — pakartojo karalius.

— Gerai, atnešiu, — pagaliau atsakė naras.

Gilyn ir gilyn nėrė drąsusis pasiryžęs jaunuolis. Vandens spalva kito. Paviršiu jį buvo žalsvai baltas, giliau jis darėsi tamsiai mėlynas, dar giliau kaip tamsus purpuras, galiausiai šviesiai raudonas, kaip ugnis, nes ten buvo jos karalystė.

Skleisdamas karštą kunkuliuojantį vandenį Nika stengėsi pačiuoti ugnies, bet toji išslisdavo iš jo rankų, skaudžiai nudegindama pirštus. Visos pastangos buvo velniui. Ugnis sutirpdavo jo delnuose, skaudžiai juos sužalodama. Nika matė, kad nieko nelaimės ir liūdnas iškilo į paviršių. Iš skausmo jis vos galėjo kalbėti. Jis parodė imperatoriui apdegusias rankas, bet to jam buvo negana. Valdžia jį buvo padariusi kietą, kaip titnągą.

— Jei tu negali atnešti man ugnies, sužinok iš kur ji ten atsirado, kur ji veržiasi ir kaip greit ji suės visą koloną.

Nika stovėjo be žado. Imperatoriaus duktė, nepakeldama akių, vis žiūrėjo į jūrą.

— Ar tu bijai, jaunuoli? — paklausė valdovas.

— Ne, nebijau, bet žinau, jei šį kartą paklausysiu tavęs, niekad nebesugrįšiu į žemę.

— Tu grįši, kai ateis laikas, — pasakė nepermaldaujamas imperatorius.

— Ką gi, kiekvienas turime mirti. Vieni anksčiau, kiti vėliau. Bet prieš pildydamas tavo norą aš turiu pamatyti savo tėvus, brolius ir namus.

Nika grįžo namo, atsisveikino su namiškiais, apėjo savo darželį, palaistė gėles ir krūmokšnius. Pamažu grįžo prie laivo. Pažvelgė į dangų, į jūros pakraštį, į imperatorių, į jo dukterį ir panėrė.

Bėgo dienos, savaitės, mėnesiai, metai, o jis negrižo. Imperatorius jau buvo pamiršęs drąsųjį narą, bet jo duktė dažnai pirsimindavo juodaakį narsuolį, kuris jai buvo padovanojęs nepaprasto grožio karolius.

Kartą, kai ji vaikščiojo jūros smėlėtu pakraščiu, pamatė keistą žalsvą, lyg iš žuvų žvynų susivijusį vandens sūkūrį, iš kurio girdėjosi Nikos balsas.

— Nebelauk manęs, gražioji karalaite. Kai aš pasiekiau kolonos papėdę, kolona buvo tiek ugnies pagrauzta, kad buvo begriūnanti. Savo pečiais atrėmiau ją ir taip tebestoviu lig šiol. Aš negalėjau leisti Sicilijos salai nugrimsti jūron. Ugnis nedegina manęs. Iš čia galėsiu pasitraukti tada, kai žemėje nebebus vargo, skriaudų ir skausmo. Tik švelnumas ir gerumas galėtų mane išvaduoti. Nebelauk manęs, gražioji karalaite...

Verpetas dingo, balsas nutilo, o žemėje ir šiandien dar pilna vargo, kančios ir melo.

PASLAPTIS, NE PASLAPTIS

Linutė

— Jau vasara! — sušuko Puputis baltiems debesėliams. Jie jam linksmai pamojavo — tikrai, net trys peteliškės matė.

— Jau vasara, ar žinai? — aiškino Puputis pirmam pasitaikiusiam paukšteliiui.

— Čyru-vyru, vyru-čyru, kaip gi nežinosiu!
Iš pietų atskridau, gluosny lizdą susukau.

— Bet paukščiuk, aš nežinojau, kad tu moki skaičiuoti. Iš kur kalendorių gavai?

— Čir-vir-vir, vir-čir-čir, nesakysiu kaip žinau!
Ką tik sliėką nuričiau — beveik užspringau...

Ir paukščiukas tik purpt, nulėkė, palikdamas Puputį su atviru snukučiu.

— Kaip čia gali būti? — galvojo sau peliukas. — Norėjau visiems paskelbti, kad jau vasara, o pasirodo, kad jie seniai žino!

Balta ramunėlė dailiai palingavo galvele, lyg būtų išgirdusi jo žodžius.

— Jau vasara, tikrai vasara, — jai šnibždėjo Puputis.

— Bzzzz, bzzzz, bėk šalin, — pertraukė jį bitė. — Esu baisiai užimta, vasara jau čia!

Puputis pakrapštė dešiniąją ausytę ir atsistojo. Jis paglostė aksominę žolę uodegytės galiuku, švelniai pačiupinėjo šviežius krūmų lapukus ir dar kartą patikrino, ar dangus tikrai toks mėlynas, kaip jam pirmiau atrodė.

— Gal upelis man pasakys, kaip čia visas svietas sužinojo paslaptį prieš mane, — dūmojo peliukas. — Jis tiek daug šneka, daug, turbūt, ir žino.

Puputis atsigulė ant samanų upelio krante. Upelis krykštavo, čiurleno, dainavo — Puputis net bijojo pertraukti. Jis prikišo snukutį arti vandens, nedrąsiai pravėrė ir... pliumpt! pliaukšt! įkrito!

Pravertas snukutis tuoj prisipildė vandens ir Puputis pradėjo kalbėti lygiai kaip upelis. Tik jis nedainavo, oi ne! Laimė, kad Varlytė Žaliakojytė buvo tokia apsukri. Ji suprato, kad pilkiems peliukams ne vieta upelyje, ir kad jiems ne labai sveika bandyt upelį mėgdžioti su pilnu snukučiu vandens. Varlytė pagriebė Puputį už kelnaičių ir ištraukė.

— Kurrkkt, kurrkkt, nebijok. Ne cukrinis, neištirpsi! Saulutė tuoj ir išdžiovins — tiktai nedūduok.

Puputis nespėjo nė pravirkt iš nustebimo. Besišildydamas saulutėje, jis sau šitaip galvojo:

Palaptis, ne paslaptis —
Kad vasarėlė grįžta vis.
Kas mums pasako nežinia,
Gal saulės šypsnis danguje!

BIRŽELINIS MEDELIS

J. Slėnys

Arvydas ketvirtą kartą apėjo savo kiemą, spardydamas tą patį akmenuką. Jis smarkiai galvojo. Taip smarkiai, kad akmenukas ėmė šokinėti kaip gyvas. Vovėrytė ant garažo stogo čiauškėjo, nustebusi. Kas čia per keistenybės — berniukas be dviračio ir baltas akmenukas ore baletą šoka!

Šiomet Arvydo gimtadienis ir Tėvų Diena supuolė tą pačią dieną. Jis labai norėjo tėveliui staigmeną užtaisyti, bet kokia?... Arvydas trečią kartą iškratė savo kišenes, manydamas, kad gal tai padės jam galvoti. Sudžiūvęs kaštanas, skautiškas peiliukas, trys centai ir pusė bato šniūrelio jam visai nepadėjo. Paėmęs kaštaną, jis ėmė mėtyti į garažo sieną. Pilka vovėrytė ne juokais išsigando. "Berniukai be dviračių visai pavaišta", sucypsėjo ji ir nurūko į kaimynų kiemą.

Arvydo kaštanas susprogo ir jis vėl nebeturėjo ką veikti. Užsikoręs ant tvoros, jis pradėjo dairytis, kas darosi ponų Pusdešrių kieme. Ponia laistė savo rūtas, o jos vyras kažką kasė už garažo kampo. Jau nemažas žemių kupstukas buvo iškilęs ties Arvydo kojomis.

— Sveiks, kaimyne, — staiga jį pasveikino ponas Pusdešris, visas žemėtas, bet linksmas. Arvydas pasisveikino.

— Girdėjau, dideles iškilmes sekma dienį ruošiat, — vėl prabilo jis, šelmiškai mirkteleddamas kairiąja akimi.

— Ruošiam, tik visa bėda, kad nežinau, ką tėveliui padovanoti, — atsakė Arvydas. — Pirkti neturiu iš ko, pats pagaminti nespėsiu...

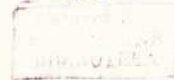
— Klausyk, — sušnabždėjo ponas Pusdešris, priėjęs prie pat tvoros, — turiu vieną atliekamą medelį. Duosiu tau ir pamokysiu, kaip pasodinti.

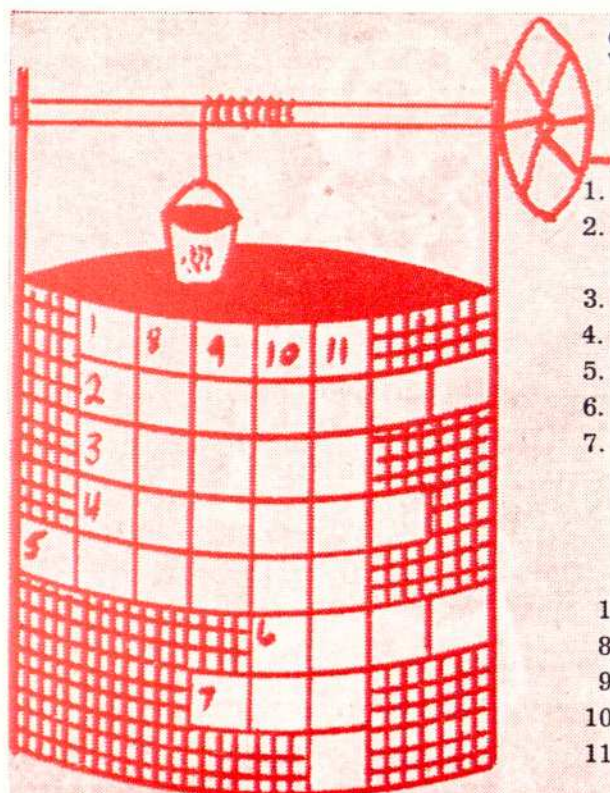
Arvydas iš džiaugsmo beveik nuo tvoros nusirito tiesiai į glėbį — tik kelnės, už vinies užkliuvusios, sulaikė. Dar tebesijuokdamas, Arvydas atsargiai ėmė kasti duobą, pagal nurodymus. Ponas Pusdešris atnešė medelį. Jiedu jį gerai žemėmis apkamšė ir Arvydas savo skautišku peiliuku nusidrožė pagaliuką, įsmeigė į žemę ir bato šniūreliu pririšo medelį, kad vėjas jo kažinkur nenupūstų.

— Eisim lenktynių, medeli, — nusijuokė Arvydas. — Pažiūrėsim kas greičiau augs — juk mūsų gimtadieniai taip artimi.

— Tėveliui bus įdomu stebėti judviejų pažangą, — pridėjo ponas Pusdešris, kol berniukas žibančiom akim laistė mažytį birželinį medelį.

Ružis 773

ŠULINIO GALVOSŪKIS

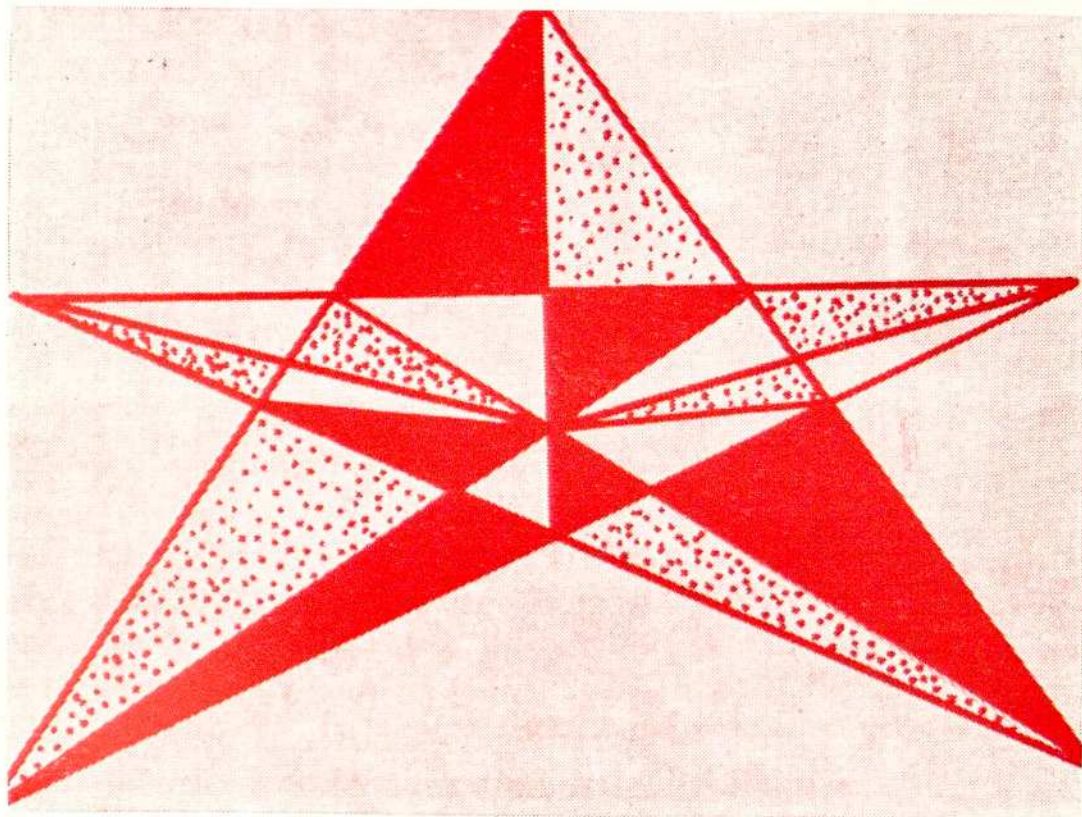
Skersai:

1. Kai žmogus verkia, jam byra...
2. Daiktas, kurį šis galvosūkis vaizduoja.
3. Purena išartą žemę akėčiomis.
4. Tai, ką nešiojame ant kojos.
5. Pasakojimas, kurį vaikai mėgsta.
6. Mergaitės vardas.
7. Daiktas, už kurio laikome puoduką.

Žemyn:

1. Žuvies šonkaulis.
8. Tai kuo plaukus šukuojame.
9. Medžiais apsodinta gatvė.
10. Tas, kuris viską ryja.
11. Šiltų kraštų vaisius.

(Atsakymai psl. 27)

Suskaitykite prašau — trikampių čia labai daug!

GERIAUSIAS DRAUGAS

Liūda Gudelienė

Ar žinot, kas aš? Aš — meškiukas. Nedidelis, truputį apipešiotu kailiuku ir nubalnota nosyte. Suaugę mano, kad aš tik žaisliukas, bet mažas berniukas, kuriam aš priklausau, žino, kad aš moku jausti ir kalbėti taip, kaip jis. Tas berniukas ir vardą man davė, bet aš jums jo nesakysiu. Tai mudviejų paslaptis. Tik jis vienas gali mane tuo vardu vadinti. O aš savąjį berniuką vadinu Draugu, nes toks jis yra — mano geriausias draugas!

Ar jūs žinojot, kad ir žaisliukai turi draugus? Paprastai jų draugai yra kiti žaislai, nes vaikai dažnai juos skriaudžia, mēto, maino į kitus žaislus, kai atsibosta. Bet mano Draugas ne toks! Per visus penkerius mano gyvenimo metus jis dar niekad nėra manęs užgavęs. Kartais pabara, bet tai niekis. Būna už ką! Tai palovės dulkes ant savo kailiuko surenku, tai į svetimą stalčių per klaidą įlen-du, tai kokią stiklinę netyčia apverčiu. Bet kai sykį išdy-kėlis šuniukas mane pačiupo ir gerokai ausytes apkramtė, matytumėt, kaip mano Draugas manęs gailėjosi! Aprišo, apdangstė žaizdas, paglostė galvutę — net pagalvėlę nak-čiai man atidavė, kad minkščiau būtų.

Stengiuosi ir aš savo Draugui padėti. Budžiu prie jo lovelės, kai tėveliai vakare kur išeina. Sušildau kojytes, kai šalta. Jei kartais tėveliai pabara, ar draugai nuskriaudžia, ar šiaip kas nemalonus pasidaro, aš prisiglaudžiu prie savo Draugo ir tyliai išklausau skundą. Niekada neprieštarauju, neduodu patarimų. Jam jų nereikia! Jis ir be žodžių žino, kad mano vatinė širdelė jį supranta ir užjaučia.

Kaip visi geri draugai, mudu vis kartu. Kai mano Draugas valgo, aš sėdžiu greta. Kai važiuoja su tėveliais pasivažinėti — keliauju ir aš jo palto kišenėj, stipriai įsikabinęs į pamušalą, kad neiškrisčiau. Ir kieme kasdien kartu žaidžiam, ir mamos pasakų vakarais kartu klausomės. Sykį net vaikų darželyje buvau!

— Nori? Parodysiu tau savo mokyklą, — tarė mano Draugas vieną rytą.

Labai apsidžiaugiau. Daug gražių dalykų buvau apie mokyklą girdėjęs, bet ten pakliūti net svajoti nedrįsau. Papurenau savo praplikusį kailiuką, pablizginau akių sagutes ir laukiau. Draugas įdėjo mane į užkandžių dėžutę tarp obuolio ir pieno bonkutės, ir mudu iškeliavom.

— Dabar būk geras ir niekam nekliudyk, — pamokė jis mane, vos išengus pro vaikų darželio duris.

Aš tik mirkteleėjau viena sagute ir pro dėžutės plyšį stebėjau, kas dedasi aplink. O linksmumas vaikų, o margumas žaislų! Naujutėliai automobiliukai, kaladės, lėlės ir sviediniai blizgėte blizgėjo įvairiausiom spalvom. Net man

giminingi meškiukai atrodė lyg ką tik iš krautuvės atke-
liavę. Kailiukai baltutėliai, gražiai sušukuoti, akutės stik-
linės — ne tokios kaip mano senos sagos! Nusigandęs, su-
siriečiau kamputy.

— Kas bus, jei mane kas pamatys? Kaip aš toks ap-
driskęs, pageltęs, klibančiom akim prieš tuos puošnius
žaislus pasirodysiu? Kokią gėdą padarysiu savo Draugui!
Išjuoks jį vaikai, kad tokią senieną su savim nešiojasi.

Užsidariau dėžutėje ir sustingau iš baimės — paju-
tau, kad triukšmas nutilo ir kažkas dėžutę pakėlė. Mažos
pažįstamos rankutės paėmė mane, ir mano Draugo balsas
garsiai visiems paaiškino:

— Čia mano meškiukas. Žiū-
rėkit, kaip gražiai žiba jo akutės!
Jis man gražiausias iš visų žaislų,
nes jis geriausias mano draugas!

Kažin ar pajuto berniukas,
kai mažas šlapias karoliukas nurie-
dėjo iš vienos mano akutės tiesiai
jam ant rankovės? Bet žinau, kad
tikrai viską suprato, kai priglau-
dęs snukutį jam prie ausies, tyliai
pakuždėjau:

— O tu mano...

**EGLUTĖ LINKI VISIEMS SKAITYTOJAMS
LINKSMŲ ATOSTOGŲ!**

Ji jus vėl aplankys rugsėjo mėnesį.

Iki pasimatymo!

MŪSŲ TĖTĖ

Danutė Lipčiūtė

Tėtė skaito, tėtė rašo,
tėtė tvoreles nutašo,
tėtė piauna vikriai žolę,
tėtė švilpia ir dainuoja.

Tėtė nuperka knygelių —
gera man ant tėtės kelių.
Jau skaityt išmokė tėtė,
ir lietuviškai kalbėti.

Tėtė pirmas kelia rytą,
jo darbai nesuskaityti,
ir už jo stiprių pečių
mums gyvent tikrai smagu.

NARVYDO NUOTYKIAI

Jonas Šulcas

Narvydą pabudino bažnyčios varpai. Prasitrynęs akis jis pamatė, kad draugai jau prausėsi. Ir jis bandė paskubėti, bet kažkas traukė jį prie lango. Mat, jis atsiminė, kad miegojo aukštame name, todėl iš tokio aukščio vaizdai turėtų būti įdomūs. Oras pakvipo vynuogėmis, nes kaip akis užmatė visur buvo išsitiesę vynuogių krūmeliais apso-dinti laukai. Ant vienos kalvos dungsojo pilis.

— Kokia ji graži! — nu-stebo Narvydas. — Būtų įdomu ten patekti...

— Tuoju po pusryčių jis susirado savo draugą Praną, kad iš jo sužinotų, kaip galima ton pilin patekti.

— Ta pilis apsupta aukštu mūru, o dideli ir sunkūs vartai beveik visada būna uždaryti, — paaiškino Pranas.

— Ar tu nemoki mūrais laiptoti? — šyptelėjo Narvydas. — Jei ne, tai pamokysiu, tik einam.

— Šiandien mokytojai mūsų neišleis. Bet žinai ką, Narvydai. Sakoma, kad po mūsų mokykla yra požeminių kelių. Vienas vedas nuo čia iki pat pilies. Jei nebijai, galim pabandyti surasti tą slaptą kelią.

— Tikrai nebijau, — užtikrino Narvydas.

— Gerai, pasiimkim baterijinius žibintuvus, nes ten bus labai tamsu. Tik atsargiai, kad niekas mūsų neįtartų kam nors slapta ruošiantis, — įspėjo Pranas, užsikrėtęs Narvydo sumanymu.

Narvydas ir Pranas atsargiai nuslinko prie didelių požeminių durų. Deja, durys užrakintos ir dar geležimis apkaustytos. Ir nebandyk jų atidaryti!

— Reikės palaukti, kol virėjo padėjėjas ateis čia vyno pasiimti, — nusprendė Pranas. — Bet teks ilgokai palaukti, nes jis čia atsiras tik prieš pat pietus.

— Nieko, palauksime, — sutiko Narvydas. — Nejaugi pirmoji kliūtis galėtų mus nuo žygio sulaikyti?!

Berniukai kantriai ištupėjo geras dvi valandas kol pasigirdo virėjo padėjėjo žingsniai. Kai jis, duris atrakinęs, dingo požemio tamsoje su savo žiburiu, berniukai spruko vidun ir, atsargiai pasieniu slinkdami, pasiekė vyno statines ir už jų pasislėpė. Durų trinkelėjimas greit pranešė, kad virėjas išėjo. Juodu uždegė savo lemputes.

— Bet kaip mes iš čia išeisime? — jau susirūpinęs kuždėjo Pranas.

— Apie tai vėliau pagalvosime, — tvirtai pasakė Narvydas. — Dabar svarbu pilį pasiekti. Ar žinai, kurion pusėn eiti?

— Maždaug žinau, bet nesu visai tikras. Einam kairėn, ten turėtų būti platus tunelis į pilį.

Berniukai pasileido gilyn į požemį, apsišviesdami keilią pasiimtais žibintuvukais. Abiem baimė po marškiniais krapštėsi, bet nė vienas apie tai neužsiminė. Tunelis buvo aukštas, bet lubų nerėmė jokie ramščiai. Beeidami surado nuo lubų nukritusius didelius kietos žemės gabalus, pro kuriuos tik vargais negalais prasispraudė. Neilgtrukus priėjo stačią sieną, kokių keturių jardų aukščio. Virš jos matėsi didelis plyšys.

— Negalime dabar sustoti, — tarė Narvydas. — Padėk man prie to plyšio prilipti.

Užlipęs ant Prano pečių, Narvydas pasiekė plyšį ir įlindo.

— Palauk čia, kol vietą ištirsiu, — sušuko jis draugui ir pilvu nušliaužė siauru tuneliu.

Laikydamas žibintą dantimis, Narvydas šliaužė kelias minutes ir, suradęs erdvesnę vietą, atsistojo. Čia skyrėsi net keturi takai.

Jis grįžo atgal ir uždusęs aiškino Pranui:

— Suradau naujų takų! Galime tęsti tyrinėjimus.

Kai Pranas su Narvydo pagalba pralindo pro skylę ir apsidairė, jis staiga prisiminė vieno mokinio pasakojimą apie šios Italijos dalies tos geltonosios žemės kietumą. Čia Italijos ūkininkai iškala požeminius vyno sandėlius, net tvartus. Visokių urvų čia visur pilna.

Kai juodu požemy planavo kelionę, viršuje mokiniai rinkosi pietums. Narvydo ir Prano vietos buvo tuščios. Bendrabučio vedėjas klausinėjo, kur jiedu galėtų būti, bet niekas nebuvo jų matęs. Pasitaręs su mokytojais, direktorius pasiuntė kelis vyresnius mokinius apžiūrėti mokyklos patalpas, miestelį ir artimą apylinkę.

— Gal juodu kur paklydo, — kalbėjo jis. — Gerai ieškokite, o jei iki šeštos nerasite, reiks policijos pagalbos prašyti.

Narvydas ir Pranas nusprendė keliauti toliau kairiuoju urvu. Žinoma, šliaužė pilvais.

— Takelis užsibaigė! — staiga sušuko Narvydas. — Grįžkim.

Teko grįžti atbuliems, nes nebuvo galima apsisukti.

— Pabandykime sukti į dešinę, — pasiūlė Narvydas. — Jei tada nepasiseks, galėsime grįžti.

Šį kartą tuneliukas privedė juos prie didelės salės. Joje stovėjo keli akmeniniai suolai. Viename kampe jie surado net du senus aprūdijusius kardus.

Jau labai vėlu, — baiminosi Pranas. — Mūsų pasiges. Sukime atgal — kitą kartą galėsime tęsti tuos tyrinėjimus.

Buvo jau šešta valanda. Direktoriaus siūsti mokiniai viens po kito grįžo mokyklon, nieko nesužinoję.

— Kurgi jie galėtų būti?... — mąstė direktorius. — Na, gal dar vakarienei atsiras. Jei ne, tikrai reiks policijos pagalbos.

Narvydas su Pranu pradėjo kelionę atgal. Staiga — smarkus dundėjimas.

Prieš juos suvirto dideli žemės gabalai ir visai uždarė kelią. Priėję arčiau, jie bandė kaip nors prasisprausti, bet tie geltoni žemės gabalai buvo nepajudinami. Dabar berniukai tikrai išsigando. Išalkę, sušalę ir išvargę žvilgčiojo viens į kitą.

— Gal pasilikime čia ir laukime pagalbos, — siūlė Pranas.

— Ne, turime kaip nors bandyti išlikti, — nesutiko Narvydas. — Niekas nežino, kur esame. Kas čia mūsų ieškos!

— Jei mokykloje neras, tikrai ims ieškoti, — spyrėsi Pranas. — Likime čia.

— Ne, turime ieškoti kito kelio, — nepasidavė Narvydas. — Nebijok, Prana, einam!

Vakarienės metu direktorius dar kartą apklausinėjo mokinius, ar kas nebuvo matęs Narvydo ir Prano.

— Po pusryčių abu mačiau kieme, — prisiminė Kęstutis.

— Aš taip pat mačiau. Pranas turėjo žibintuvą rankoje, — pridūrė Petras.

— Žibintuvą? Kam reiktų žibintuvo iš ryto? — mąstė direktorius. — Nejaugi į požemius bus nulindę?

Direktorius pasišaukė kelis drąsesnius berniukus ir, apsišarvavę stipriomis lempomis, visi išėjo į požemius.

— Duok Dieve, kad žemės gabalai nebūtų ant jų užgriuvę, — staiga prisiminė direktorius ir minutę stabtelėjo.

Jis tuoj pasiuntė tris berniukus atnešti kastuvus, o su kitaisėjo pirmyn, atsargiai tikrindamas tunelio sienas ir

lubas. Pagaliau jie pasiekė vietą, kur žemės buvo užvertusios Narvydui ir Pranui kelią. Porą valandų sunkiai dirbo, kol prakasė sau kelią. Eidamas pirmyn, direktorius švysčiojo lempa ir šaukė dingusių berniukų vardus. Jų laimė, kad neradę kito išėjimo jie grįžo prie pirmojo tako. Ten juos ir surado direktorius su savo grupe.

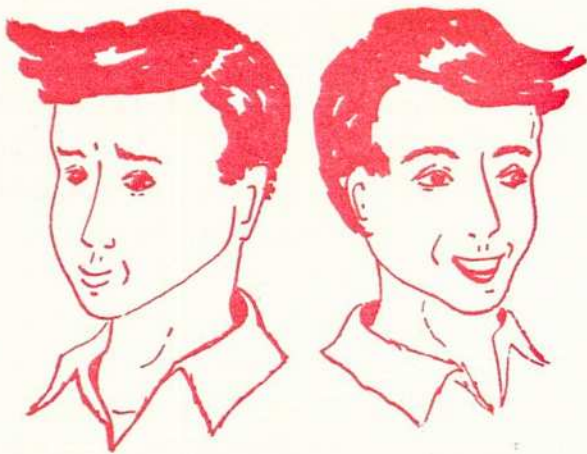
Paklydėliai labai apsidžiaugė, bet nedrąsiai tyrinėjo direktoriaus akis. Juk jie buvo labai nusikaltę ir užsitarnavę ne tiktai kietesnio žodžio, bet gal ir bausmės.

— Na, ir mes geri detektyvai! — tarė rimtai direktorius, tapnodamas jiems per petį. — Gerokai galvas pasukome, kol susekėme jūsų planus.

Netrukus visa grupė valgė pavėluotą vakarienę ir pasakojo mokyklos gyvenimo nuotykius. Tik Narvydas sunkiai jungėsi į linksmą nuotaiką, nes negalėjo suprasti, kodėl niekas jų nebara už tokio rūpeščio sukėlimą.

— Kaip nors turiu jiems atsilyginti, — mąstė Narvydas vakare įkritęs į lovą. Atsilyginimo plano jis nesusidarė, nes miegas pasirodė galingesnis už jo gerus norus.

(Bus daugiau)

Sulinio galvosūkio atsakymai (psl. 18) — Skersai: 1. ašara, 2. šulinys, 3. akėja, 4. kojinė, 5. pasaka, 6. Asta, 7. aša. Žemyn: 1. ašaka, 8. šukos, 9. alėja, 10. rijikas, 11. ananasas.

GRAŽUTĖS VOVERAITĖ

N. Butkienė

— Mama, tėti, aš radau mažą gražų gyvulėlį! — šaukė Gražutė, vos įsiritusi iš lauko į prieškambarį.

Mergaitė atsargiai pakėlė megztuko skverną ir parodė savo radinį. Šis neatrodė išsigandęs, tik dvi akytės, kaip du juodi taškeliai, sukinėjosi į visas puses.

Voveraitė! — sušuko kartu mama, broliukas Ramutis ir tėtis, atskubėjęs patirti triukšmo priežastį.

— Kur tu ją radai? — klausinėjo mama.

— Prie mūsų garažo durų. Radau ją ten tupinčią kamputyje ir pasiėmiau. Ji visai nesipriešino.

— Ją reikia ten pat atgal nunešti, — sakė tėvas. — Kur nors netoli turi būti jos motina. Kai neras vaiko atėjusi, labai išsigąs.

— Gal pirmiau duokime jai pieno atsigerti? — įsikišo motina.

Ramutis tuojau prisistatė su pienu, bet žvėrelis nė nemanė skirtis su Gražutės minkštu megztuku pridengta ranka, į kurią buvo įsikibęs savo mažais nagiukais. Tėvas atsargiai atkabino jį nuo rankovės ir paleido ant grindų prie pieno lėkštutės. Voveraitė pasisukinėjo ir pradėjo pieną laižyti. Kaip bematant lėkštelė buvo tuščia. Ramutis dar buvo paritinęs prie lėkštelės ir nuluptą riešutą, kurį voveraitė suuodė ir tuojau sutraiškino.

— Mama, duokime jai neluptų riešutų. Pažiūrėsim, kaip ji su jais susitvarkys, — pasiūlė Ramutis.

Voveraitė tuojau perkrimto ir suėdė vieną riešutą, o kitus, apžiojusi po vieną, ėmė nešti į Ramučio kambarį ir slėpti po lova.

Dabar jau visi pamiršo tėvo pasiūlymą gražinti voveraitę motinai voverei, nes staiga ji pasidarė kaip koks cirko artistas — visaip lankstė liemenį ir uodegą, skraidė po kambarį įvairiomis kryptimis, stovinėjo ant užpakalinių kojų, įsivėlė į Ramučio kelnių apačias ir bandė jomis aukštyn pasilipti...

— Tu esi įdomus žaisliukas, voveryte, bet laikas grįžti pas tėvus, — prašneko Gražutės tėvas ir suėmė žvėrelį į savo platų delną.

Bet čia vėl staigmena — voverytė pasispardė ir mikliai įspruko į tėvo švarko kišenę. Tik pasipūtusi uodega liko lauke. Greit dingio ir uodega, bet išlindo snukutis. Tik ir šita išdaiga voveraitės neišgelbėjo — tėvas užspaudė ją kišenėje ir Gražutės lydimas išėjo voverų lizdo ieškoti.

Už garažo buvo išpuvusiū viduriu medis. Gražutės tėvas žinojo, kad tokiuose medžiuose paprastai apsigyvena voverys. Kaip pagalvojo, taip ir buvo — medžio skylėje pamatė iškištą voverės galvą. Netoli medžio paleido mažąją voveraitę ir pasislėpė už garažo.

Staiga pasigirdo Gražutės riksmas:

— Tėveli, voverė koja muša ir drasko savo vaiką! Kas čia pasidarė?

— Keistas atsitikimas, — pradėjo aiškinti tėvas. — Laukinių paukščių ir žvėrių pasaulyje paprastai taip yra, kad maistu jau galinčius apsirūpinti jauniklius seniai stumia iš namų, kad pradėtų mokytis savystoviai gyventi. Bet mūsų voveraitė dar permaža... O gal ji kitai šeimai priklauso?

Jiems tą mįslę bespėjant, voveraitė jau sėdėjo ant Gražutės peties. Mergaitė apsidžiaugė ir, gavusi tėvo sutikimą, grįžo namo su spėtu pamilti žvėreliu.

Nuo dabar namuose prasidėjo nuotykių pilnas gyvenimas.

Voveraitė tuojau ėmė šeiminkauti Ramučio kambary. Ką tik nutvėrė, visur mėgino savo dantis. Pirmiausia suėdė po lova savo pačios neseniai paslėptus riešutus. Paskui nukentėjo po lova rasti batai. Su paloviu apsitvarkiusi, užsiriogolino ant stalo. Ten apkramtė paišelius ir knygų viršelius.

— Na, kvailiuke, knyga ne žaislas, bet rimtas dalykas. Su knyga taip elgtis negalima. Šok nuo stalo ir bėk iš mano kambario! — treptelėjo koja berniukas.

— Kam tu skriaudi mano gražuolę? — triukšmą išgirdusi priekaištaudama atbėgo Gražutė.

— Ji ne gražuolė, ir ne žaisliukas, tik labai išdykęs graužikas. Žiūrėk, ką ji čia pridarė! Ji net įkišo savo snukį į mano šachmatų dėžutę ir apgraužė figūras. Štai, jau ir mano užuolaida sudraskyta. Žiūrėk, kad ta tavo gražuolė daugiau pas mane nesilankytų! — išrėžė prakalbą Rimas.

Po pažasčia pasikišusi voveraitę, Gražutė nukulniavo virtuvėn. Ten ji pavaišino žvėrelį pienu ir riešutais. Iš miestelio grįžo mama su pirkiniais ir išgirdo dukros skundą. Kadangi tos šeimos tėvai savo vaikų skundus tvarkė tik gerai abi puses išklausę, tai ir šį kartą mama nutarė tėvo pagalbos palaukti, nes žinojo, kad čia dar nieko blogo nėra atsitikę. Gražutę paramino ir paprašė atnešti bliuskutę, kurią buvo palikusi ant jos lovos.

Mergaitė tos bliuskutės nerado. Ta proga paaiškėjo, kad dingo ir neseniai iš krautuvės parnešta dėžutė, kurioje buvo Gražutei nupirktą vasarinę suknelę. Rimas vėl ėmė murmėti, kad ta gražuolė nuolat lanko jo kambarį viešai ir slapta. Net bando savo aštriais nagiukais priešintis, jai jis bando iš jos kokią daiktą atimti.

Bet visos voveraitės šunybės pamatė dienos šviesą vieną šeštadienį, kada mama, abudu vaikus pasitelkusi, ėmė pagrindinai valyti visus namus.

BANGOS

Albina Kašiubienė

Banga bangą pasiūbuoja,
Putą krantui dovanoja,
Ir apliejus smėlį baltą,
Grįžta vėl į jūrą šaltą.

Jūra audžia audinėli,
Plauna kranto baltą smėlį.
Dangus jūros kraštą siekia,
Laivo būrės nusidriekia.

Žvejys tinklą jūros merkia,
Bangos ritas, bangos verkia.
Saulė danguje sušvito,
Vėjas bangas rito, rito.

Vienur buvo rasti suslėpti riešutai, morkos ir saldainiai, kitur rasta apdraskyta mamos bliuskutė ir naujoji Gražutės suknelė. Daugiausia smulkių daiktų rasta suslėpta už Ramučio kuprinės, kurioje buvo laikomi visi jo stovykliniai reikmenys. Rasta net dingusi su keliais doleriais tėvelio pinigine.

Dabar Rimas vėl įsidrąsino pulti voveraitę. Žinoma, jis norėjo kiek gnybtelti ir Gražutei, kuri gynė voveraitę nuo visų jo užsipuolimų.

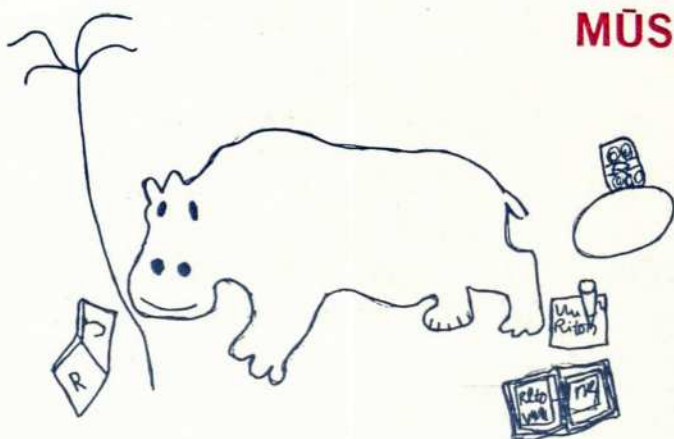
— Ta voveraitė yra piktas graužikas, net mušeika ir vagilė, — išspaudė Rimas žodžius pro suspaustą gerklę.

Gražutė šoktelėjo gintis ir patempė lūpą.

— Nesibarkit, vaikai, geriau visą reikalą išsiaiškinkim, — įsiterpė į ginčą tėvas, iš mamos jau žinojęs vaikų nesutarimus dėl voveraitės. — Ta voveraitė yra gražus jaunas žvėrelis, spėjęs prie mūsų pristi, nes niekas čia jos neskriaudė. Rimas teisingai ją pavadino graužiku, nes voverys priklauso tuo vardu vadinamai žvėrelių grupei. Ji nėra angelas, kaip kartais ją Gražutė vadina, bet nėra nė vagilė, nes tuos daiktus ji slėpė ne dėl išdykavimo, bet skatinama jos prigimty esančios jėgos, kad reikia susikrauti žiemai maisto ir įsirengti šiltesnį guolį. Vieną dieną ji dings iš mūsų namų, jau pramokusi pasiruošti žiemos gyvenimui.

Kaip tėvelis sakė, taip ir atsitiko. Voveraitė buvo miške gimusi, miškan ir sugrižo.

MŪSŲ KŪRYBA

JONUKO PAMOKA

Kartą buvo hipopotamas vardu Jonukas. Jis mėgo valgyti riestainius ir šokinėti. Jis nemėgo skaityti ir rašyti. Jis nemokėjo skaityti ir rašyti. Nemokėdamas skaityti ir rašyti, jis pamatė keturias voverytes. Jos sėdėjo ant kelmo ir skaitė EGLUTĘ. Voverytės paklausė Jonuko:

- Ar moki skaityti ir rašyti?
- Nemoku, — atsakė Jonukas.
- Nemoki? Tai turi mokytis, eikš. Skaičiuok, Jonuk, skaičiuok.
- Vienas, du, šimtas.
- Kas tau sakė, kad šimtas? Ne šimtas, o trys.
- Jonukas mokėsi, o voverytės nustebo.
- Jonuk, tu jau moki! Paskaityk.
- A, b, c. Jau aš moku!
- Jonuk, tu tikrai skaitai, — apsidžiaugė voverytės.

Jie visi penki atsisėdo ant kelmo ir skaitė.

— Jonuk, tu tikrai moki skaityti. Pasimatysim EGLUTĖS šventėje! — tarė keturios voverytės.

Ritonė Ivaškaitė, 6 m.

Stratford, Connecticut

LAIŠKAS PUPUČIUI

Mielas Puputi,

Kai aš gaunu EGLUTĘ, aš visad perskaitau tavo nuotykius. Šiandien aš pakartojau tavo nuotykius. Man labiausiai patiko, kai tu skridai lėktuvu su Šnypštuku.

Pas mus dabar šilta. Ar pas tave šilta? Aš einu į pirmą skyrių. Man patinka mokykla.

Mielas Puputi, sudiev iki kitos EGLUTĖS!

Dovilė Užubalytė

Chicago, Ill.